

OP-Rahastoyhtiö Oy:n hallinnoimien
rahastojen omistajaohjauksen
periaatteet

OP-Rahastoyhtiö Oy:n hallituksen hyväksymä 19.6.2023

Kesäkuu 2023

Contents

1	Omistajaoikeuksien hyödyntäminen vastuullisemman yritystoiminnan edistämiseksi	3
1.1	Osallistuminen ja äänioikeuden käyttäminen yhtiökokouksissa	3
1.1.1	Suomessa.....	3
1.1.2	Ulkomailla.....	4
1.2	Suorat vuoropuhelut yhtiöiden kanssa	5
1.2.3	Kansainväliset normirikkomukset	5
1.2.4	Ilmastovaikuttaminen.....	6
1.2.5	Salkunhoitajien käymät keskustelut yhtiöiden kanssa	6
1.3	Yhteistyöaloitteet muiden sijoittajien kanssa	6
2	Muu vaikuttaminen ja vuoropuhelu sidosryhmien kanssa	7
3	Vaikuttamiseen liittyvien eturistiriitojen tunnistaminen, ehkäiseminen ja estäminen.....	7
4	Omistajaohjauksen periaatteiden julkistaminen ja vuosittainen raportointi toteutumisesta.....	7

---

1 Omistajaoikeuksien hyödyntäminen vastuullisemman yritystoiminnan edistämiseksi

---

Aktiivinen omistajuus on olennainen osa OP-rahastojen vastuullisuutta, sillä sen avulla rahastot hyödyntävät omistajaoikeuksiaan vastuullisemman yritystoiminnan edistämiseksi ja sijoitustuottojen varmistamiseksi. OP-rahastot toteuttavat aktiivista omistajuutta kolmella eri menetelmällä:

1. äänestämällä yhtiökokouksissa,
2. suorilla vuoropuheluilla kohdeyhtiöiden kanssa sekä
3. yhteistyöaloitteilla muiden sijoittajien kanssa.

OP-rahastot hyödyntävät kaikkia edellä mainittuja aktiivisen omistajuuden menetelmiä laajasti, ja ne ovat tärkeässä osassa myös eri vastuullisuustavoitteidemme saavuttamisesta.

OP-Rahastoyhtiö Oy:n nimeämät salkunhoitajat toteuttavat omistajaohjausperiaatteita rahastoissa OP-Rahastoyhtiö Oy:n lukuun. OP Varainhoito Oy:n vastuullisen sijoittamisen tiimin asiantuntijat (jäljempänä, "ESG-asiantuntijat") osallistuvat omistajaohjauksen periaatteiden täytäntöönpanoon ja seurantaan.

OP-Rahastoyhtiö Oy on OP Osuuskunnan kokonaan omistama tytäryhtiö. Se hoitaa OP Ryhmän omia sijoitusrahastoja ja vaihtoehtorahastoja (jäljempänä molemmista käytetään termiä "OP-rahasto" ja "rahasto"). OP-Rahastoyhtiö Oy:n rahastojen sijoitustoiminnan tavoitteena on sijoituskohteiden mahdollisimman hyvä arvonkehitys pitkällä aikavälillä suhteessa riskiin. OP-Rahastoyhtiö Oy:n hallinnoimien rahastojen varat sijoitetaan rahastoja koskevan sääntelyn ja rahaston sääntöjen mukaisesti riskin hajauttamisen periaatteita noudattaen.

1.1 Osallistuminen ja äänioikeuden käyttäminen yhtiökokouksissa

1.1.1 Suomessa

OP-rahastojen omistusosuudet ovat tyypillisesti suurimpia suomalaisissa yhtiöissä ja rahastot osallistuvat aktiivisesti pörssilistattujen yhtiöiden yhtiökokouksiin. Rahastot noudattavat kotimaisissa yhtiökokouksissa Arvopaperimarkkinayhdistyksen listayhtiöiden hallinnointikoodia. Kotimaisten yhtiöiden yhtiökokouksissa osallistumiskriteereinä käytetään omistusosuutta yhtiöissä, yhtiöiden osuutta rahaston sijoituksissa sekä kokousten yleistä merkittävyyttä. OP-rahastojen toimet Suomessa listattujen yhtiöiden yhtiökokouksissa hyväksytään OP-Rahastoyhtiö Oy:n hallituksen hyväksymällä tavalla. Mikäli yhtiökokouksessa käsiteltävä asia on vastoin OP-rahastojen omistajaohjauksen periaatteiden linjauksia, tuomme näkemyksemme yhtiön hallituksen tietoon ennen yhtiökokousta ja odotamme näkemyksemme tulevan huomioiduksi jatkossa. Tarvittaessa vastustamme asiakohtaa yhtiökokouksessa.

OP Varainhoidon ESG-asiantuntijat suorittavat yhtiökohtaisen taustatutkimuksen ja valmistelevat ennen yhtiökokousta taustaselvityksen sekä päätösesityksen yhtiökokousmenettelyistä ja äänestysohjeista. OP-Rahastoyhtiö Oy:n hallitus on valtuuttanut rahaston sijoituksista vastaavat salkunhoitajat päättämään OP-rahastojen äänioikeuden käyttämisestä yhtiökokouksissa. Tarvittaessa, päätösesityksistä keskustellaan myös OP-Rahastoyhtiön toimitusjohtajan kanssa, kuka puolestaan tarpeen vaatiessa vie päätösesitykset käsiteltäväksi OP-Rahastoyhtiön hallitukseen. Mikäli tietyn yhtiön yhtiökokouksen osalta havaitaan eturistiriita OP Ryhmän muiden yhteisöjen kanssa, äänioikeuden käyttämisestä päättää OP-Rahastoyhtiön hallituksen riippumaton jäsen. Omistajaohjauspolitiikan periaatteiden toteutumisesta mukaan lukien yhtiökokoustoimet raportoidaan hallitukselle vähintään kaksi kertaa vuodessa.

Suomalaisten pörssilistattujen yhtiöiden yhtiökokousten asialistoilla olennaisimpina aiheita esiintyvät:

1.1.1.1 Hallituksen kokoonpano

Hallituksen kokoonpanon tulee olla monipuolinen ja erilaisten näkemysten esiintuontia kannustava. Valittaessa uusia hallituksen jäseniä tulee esittäjän pystyä perustelemaan uuden jäsenen tuoma lisä-arvo yhtiön osakkeenomistajien näkökulmasta. Hallituksen enemmistön tulee olla riippumaton yhtiöstä ja vähintään kahden yhtiöstä riippumattoman jäsenen tulee myös olla riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista. Hallituksen jäsenillä tulee olla riittävästi aikaa tehtävän hoitamiseen, joten yksittäisellä jäsenellä ei tule olla liian monia vaativia hallitusjäsenyyksiä. Toimitusjohtajaa ei tule valita hallituksen puheenjohtajaksi, koska hallituksen tehtävänä on valvoa yhtiön toimitusjohtajaa. Muutoinkin toimitusjohtajan valintaa johtamansa yhtiön hallitukseen tulee arvioida kriittisesti. Hallituksen monimuotoisuudessa on hyvä ottaa myös huomioon kansalaisuus, laaja-alainen työkokemus sekä sukupuoli. Odotamme kohdeyhtiöidemme hallituksen jäsenten minimissään edustavan molempia sukupuolia.

1.1.1.2 Palkitseminen

Hallituksen jäsenten palkkiot päätetään yhtiökokouksessa. Palkkiona voidaan käyttää myös yhtiön osakkeita, mutta erityisesti yhtiön ulkopuolisten hallituksen jäsenten palkitseminen on järjestettävä niin, että se on erillään yhtiön johdolla ja henkilöstöllä käytössä olevista palkitsemisjärjestelyistä. Palkkion suuruuden on oltava selvillä palkkiosta päätettäessä. Palkkiojärjestelmä, jossa lopputulos riippuu esimerkiksi osakkeen arvon kehityksestä, ei ole suositeltavaa, koska se voi vaikuttaa hallituksen valvontavollisuuden toteutumiseen ja luoda eturistiriitoja. Toimitusjohtajan palkitsemisesta päättää yhtiön hallitus. Toimitusjohtajan palkitsemisen on perustuttava yhtiökokoukselle esitettyyn ja yhtiökokouksen hyväksymään palkitsemispolitiikkaan.

Palkitsemisen on luotava toimitusjohtajalle kannustin työskennellä pitkäjänteisesti yhtiön arvon kasvattamiseksi. Palkitsemisen perusteiden on oltava selkeitä, riittävän pitkäjänteisiä, vaativia ja kannustavia. Palkitsemiseen voi liittyä erilaisia osakeperusteisia ja yhtiön menestyksestä riippuvaisia

elementtejä. Menestystä on hyvä verrata myös samalla toimialalla toimiviin verrokkiyhtiöihin. Odotamme yhtiöiden myös lisäävän vastuullisuuteen perustuvia mittareita osaksi palkitsemisjärjestelmiään. Eritoten, OMX Helsinki 25 listattujen yhtiöiden oletetaan noudattavan palkitsemiskäytännöissään hyvää eurooppalaista tasoa.

Yhtiöiden tulee myös raportoida palkitsemisesta läpinäkyvästi. Pörssiyhtiöissä päätökset hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan palkitsemisesta perustuvat yhtiökokoukselle esitettyyn palkitsemispolitiikkaan, missä määritellään myös menettelytavat poikkeustilanteille. Jos yhtiö poikkeaa palkitsemispolitiikastaan, tulee yhtiön vuosittaisella palkitsemisraportillaan kuvata tarkempi syy poikkeustilanteelle. Epäselvissä tilanteissa, pyydämme yhtiöltä lisätietoja ja tarvittaessa vastustamme asiakohtaa yhtiökokouksessa.

1.1.1.3 Muutokset pääomarakenteessa

Yrityksen taloudellinen tilanne ja sitä kautta tarve uudelle pääomalle voi vaihdella nopeastikin. Täten, on perusteltua hakea maltillista osakeantivaltuutusta yhtiökokoukselta, mutta liian suurien, ilman selkeää syytä tai perustetta haettavia osakeantivaltuuksia tulee välttää.

1.1.1.4 Tilintarkastajan valinta ja palkkiot

Odotamme, että yhtiöt vaihtavat tilintarkastajaa määräajoin. Jos yhtiön tilintarkastajalleen maksamat palkkiot muodostavat huomattavan osuuden tilintarkastajalle maksetuista kokonaispalkkioista, odotamme yhtiön raportoivan tästä tarkemmin.

1.1.1.5 Raportointi

Pörssiyhtiöiden raportoinnin on oltava avointa ja monipuolista. Raportoinnin tulee olla ajantasaista ja sen tulee kattaa taloudellisten seikkojen lisäksi yrityksen hallinnon kuvaus sekä eri sidosryhmille ja yrityksen strategialle olennaisten vastuullisuusasioiden raportoinnin.

1.1.2 Ulkomailla

Ulkomaisten pörssilistattujen yhtiöiden yhtiökokouksikäytännöt vaihtelevat maittain osallistumiseen

liittyvien hallinnollisten käytäntöjen suhteen. Ulkomaisten yhtiöiden osalta OP-rahastot osallistuvat ja äänestävät yhtiökokouksissa niillä markkinoilla, joilla osallistuminen on kustannustehokasta huomioiden OP-rahastojen usein pieni omistusosuus. Osallistumisen kustannustehokkuuden lisäksi OP-rahastot käyttävät osallistumiskriteerinä kokousten yleistä merkittävyyttä sekä yhtiöiden osuutta rahaston sijoituksissa.

Ulkomaisten yhtiöiden yhtiökokouksiin osallistuminen tapahtuu OP-Rahastoyhtiö Oy:n hallituksen hyväksymien omistajaohjauksen periaatteiden mukaisesti. Hallitus on valtuuttanut OP Varainhoidon ESG-asiantuntijat lähettämään äänestysohjeet kansainvälisiin yhtiökokouksiin. Ulkomaisten yhtiökokousten toteutuneista toimista raportoidaan OP-Rahastoyhtiö Oy:n hallitukselle vähintään kaksi kertaa vuodessa.

Ulkomaisten yhtiöiden osalta OP-rahastot odottavat yhtiöiden noudattavan paikallisia hallinnointikoodeja ja edesauttavan paikallisten toimintatapojen lähentymistä kohti kansainvälisiä, kuten OECD:n, hyvän hallinnointitavan suosituksia. Ulkomaisten yhtiökokousten osalta OP-rahastot äänestävät pääosin valtakirjaneuvonantaja Institutional Shareholder Services Inc. (ISS) kestävyystekijöitä painottavalla julkisella äänestyspolitiikalla ([Sustainability Proxy Voting Guidelines](#)).

1.1.2.1 Ympäristö- ja yhteiskunta sidonnaiset teemat ulkomaisissa yhtiökokouksissa

Yritysten hallintotavasta ja päätöksenteosta on olemassa melko kattavasti määritellyt, osakkeenomistajien etua ajavat, paikalliset 'best practice' -toimintamallit. Ympäristö- ja yhteiskunta sidonnaisiin teemoihin yhtiökokouksesityksiin ei ole vielä olemassa kansainvälisiä vakiintuneita linjauksia, mutta tällaisten esitysten merkitys on kasvussa erityisesti ulkomailta. OP-rahastot suhtautuvat hyvää yrityskansalaisuutta edistäviin yhtiökokouksesityksiin lähtökohdaisesti positiivisesti, koska näemme hyvän yrityskansalaisuuden yhtenä pitkän aikavälin menestystekijänä ja uskomme sen kasvattavan yritysten arvoa. Päätökseen kannattaa tai vastustaa yhtiökokouksesuositusta vaikuttaa muun muassa arvio päätöksen

vaikutuksista yhtiön liiketoimintaan. Huomiota kiinnitetään muun muassa siihen, miten suureen osaan yhtiön liiketoiminnasta tehtävä päätös vaikuttaa. Kannanmuodostuksen näkökulmasta tärkeitä asioita ovat lisäksi yrityksen aiemmin toteuttamat käsiteltävänä olevaa asiaa koskevat toimet ja linjaukset ja se, onko yrityksen äänestys suositus ja sen perustelut mielestämme vakuuttavia. Huomiota kiinnitetään myös, miten muut samankaltaiset yhtiöt toimivat. Lisäksi paikallisen sääntelyn vaatima taso otetaan huomioon ehdotusta tarkasteltaessa.

Esimerkki: Ilmastotavoitteiden asetanta ja raportointi kasvavassa määrin esillä ulkomaisten yhtiökokousten asialistoilla

- OP-rahastot kannattavat esityksiä, joiden tavoitteena on vaatia yhtiöitä asettamaan tieteeseen perustuvat päästövähennystavoitteet, lisätä yhtiöiden raportoinnin läpinäkyvyyttä ilmastonmuutoksen mahdollisista vaikutuksista sekä riskienhallintakeinoista tai muulla tapaa edesauttaa yhtiöitä vähentämään kasvihuonekaasupäästöjä.
- OP-rahastot äänestävät tapauskohtaisesti yhtiön johdon esittämiin 'Say on Climate'-ehdotuksiin, joissa tarkoituksena on hakea osakkeenomistajien hyväksyntää yhtiön laatiin päästövähennystavoitteisiin ja suunnitelmiin. Päätöksessä otetaan huomioon yhtiön esittämän päästövähennys suunnitelman laajuus ja kunnianhimon taso.
- Climate Action 100+ -aloite maailman korkeapäästöisimmille yhtiöille, jotka eivät vielä ole tehneet tarvittavia toimia päästövähennystavoitteiden suhteen, sovelletaan tiukempaa äänestysohjetta, jossa OP-rahastot tarvittaessa äänestävät hallituksen jäsenten valintaa vastaan.

1.2 Suorat vuoropuhelut yhtiöiden kanssa

1.2.3 Kansainväliset normirikkomukset

Aktiivisissa ja suorissa sijoituksissa salkunhoitajat ja ESG-asiantuntijat seuraavat, että sijoituskohteet noudattavat kansainvälisiä normeja, kuten OECD:n

monikansallisten yritysten toimintaohjeita tai YK:n Global Compact -periaatteita. YK:n Global Compact -periaatteet liittyvät ihmisoikeuksiin, työelämän periaatteisiin, ympäristöön ja korruption vastaiseen toimintaan. Kansainväliset normit määrittelevät minimitason vastuulliselle liiketoiminnalle. Tavoitteena on osakkeiden tai velkakirjojen omistajina / haltijana vaikuttaa siten, että normeja rikkoneet yhtiöt muuttavat toimintaansa ja noudattaisivat jatkossa kansainvälisiä normeja toiminnassaan. Yhtiöihin kohdistuvat vahvistetut normirikkomukset ja epäilyt perustuvat kahden ulkoisen palveluntarjoajan tuottamaan - sekä OP Varainhoidon suorittamaan analyysiin. Jos aktiivinen normirikkomus todetaan, ensisijaisesti vaikutamme normeja rikkoneeseen yhtiöön ja vasta toissijaisesti luovumme omistuksestamme. Emme tee aktiivisia suoria sijoituksia yrityksiin, jotka ovat olleet osallisena vahvistettua normirikkomusta ja joihin vaikuttaminen on ollut tuloksetonta.

Vuodesta 2023 alkaen hyödynnämme ulkoisen palveluntarjoajan, Sustainalytics:n, kansainvälisiin normeihin pohjautuvaa yhtiövaikuttamispalvelua. Sustainalytics koordinoi vaikuttamisdialogeja, sekä monitoroi ja raportoi yhtiöistä, joiden on todettu rikkovan kansainvälisiä normeja tai jotka ovat epäilyistä normirikkeistä johtuen heidän seurantalistallansa. OP Varainhoidon ESG-asiiantuntijat ja salkunhoitajat osallistuvat palveluntarjoajan koordinoimiin yhtiökohtaisiin puheluihin. Saamme säännöllisesti tilannekatsauksen palveluntarjoajan käymistä keskusteluista ja yhtiöiden tilanteesta. Näiden tilannekatsausten avulla seuraamme ja varmistamme, että kohdeyhtiömme parantavat toimintaansa mahdollisten rikkeiden osalta. Jos huomaamme, että kansainvälisiä normeja rikkova yhtiö ei vaikuttamistoimenpiteistä huolimatta paranna toimintaansa, luovumme omistuksesta.

1.2.4 Ilmastovaikuttaminen

Vuodesta 2023 alkaen suorien osake- ja korkorahastojen sijoitusten osalta toteutetaan kohdennettua ilmastovaikuttamista tunnistettujen korkean ilmatoriskin¹ omaavien sijoituskohteiden osalta.

Vaikuttamisen tavoitteena on, että näillä yrityksillä on Pariisin ilmastopöytäkirjaan perustuva päästövähennyssuunnitelma. Tätä kohdennettua ilmastovaikuttamista toteutetaan joko (1) yhtiökokousäänestämisen, (2) suorien dialogien tai (3) yhteisvaikuttamisaloitteiden kautta, joissa olemme mukana aktiivisessa roolissa kyseisen yhtiön osalta. Tavoitteena on, että vuoden 2025 loppuun mennessä kaikki kohdelistan tunnistetut, korkean ilmatoriskin omaavat sijoituskohteet ovat jonkin edellä mainitun vaikuttamistoimenpiteen alla. Vaikuttamisen kohteena olevat yhtiöt määritellään ja yhtiöllistä tarvittaessa päivitetään vuosittain.

1.2.5 Salkunhoitajien käymät keskustelut yhtiöiden kanssa

Salkunhoitajat seuraavat rahastojen sijoituskohteiden taloudellisen tilanteen kehittymistä ja vertaavat sijoituskohteena olevan yhtiön arvopaperin markkinahintaa suhteessa taloudelliseen tilanteeseen ja tulevaisuuden näkymiin perustuen julkisiin tietolähteisiin. Salkunhoitajat voivat tavata yhtiöiden edustajia ja hankkia lisätietoa muun muassa yhtiön strategian toteutuksesta, yhtiön operatiivisesta toiminnasta sekä olennaisista vastuullisuuskysymyksistä yhtiötapaamisissa. Jos OP-rahastot omistavat merkittävän omistusosuuden yhtiöstä tai ovat merkittävä velkoja, salkunhoitajat voivat tapaamisissa esittää näkemyksensä yhtiölle esimerkiksi strategisista valinnoista, investoinneista tai pääomarakenteesta. Salkunhoitajat hyödyntävät myös ulkopuolista sijoitustutkimusta.

1.3 Yhteistyöaloitteet muiden sijoittajien kanssa

Yhtiökokouksissa käsitellään tyypillisesti melko rajoitettua osaa yhtiön asioita, kuten tilinpäätöstä, pääomarakennetta, hallituksen kokoonpanoa, palkitsemista ja yrityskauppoja sekä tietyillä markkinoilla vastuullisuuteen liittyviä aiheita. Omistaja-arvon positiivisen kehityksen kannalta voi olla

¹ Yhtiöt, joiden päästöt muodostavat 70 % OP-Rahastoyhtiö Oyj:n hallinnoimien suorien osake- ja korkorahastojen rahoitetuista päästöistä

tarkoituksenmukaista pyrkiä vaikuttamaan myös yhtiökokousten ulkopuolella yhtiöiden toimintaan.

Vastuullisen sijoittamisen tiimi pyrkii vaikuttamaan ajankohtaisiin ja olennaisiin vastuullisuuskysymyksiin yhtiöissä, joihin OP-rahastot ovat sijoittaneet tai ovat mahdollisesti sijoittamassa. Temaattisessa vaikuttamisessa tavoitteena on tunnistaa samankaltaisia merkittäviä ympäristöön, sosiaalisiin näkökulmiin tai hallintotapaan liittyviä riskejä laajemmalle joukolle yhtiöitä. ESG-asiantuntijat tai palveluntarjoaja käy samanaikaisesti dialogia useiden yhtiöiden kanssa, joita koskevat samankaltaiset riskit. Tällä tavoittelemme selkeää muutosta useammassa yhtiössä samanaikaisesti ja tunnistamme parhaita käytäntöjä.

Vastuullisen sijoittamisen tiimi yhdessä salkunhoidon kanssa osallistuu myös erilaisiin sijoittajien yhteistyöaloitteisiin. Sijoittajien yhteisaloitteet voivat liittyä esimerkiksi siihen, että sijoittajat vaativat yrityksiä asettamaan tieteeseen perustavat päästövähennystavoitteet tai muuhun kestävyysaiheeseen liittyen.

Esimerkkejä sijoittajien yhteistyöaloitteista

- Climate Action 100+
- CDP Science-Based Targets
- Investor Policy dialogue on deforestation (IPDD)
- Erilaiset julkilausumat

2 Muu vaikuttaminen ja vuoropuhelu sidosryhmien kanssa

OP-Rahastoyhtiö Oy:n hallituksen nimeämät henkilöt edustavat OP-rahastoja tiettyjen suomalaisten pörssiyritysten nimitystoimikuntatyössä. Yhtiön hallituksen valintaa ja palkitsemisen valmistelua varten perustetut osakkeenomistajien nimitystoimikunnat, koostuvat tyypillisesti yhtiön suurimmista osakkeenomistajista tai suurimpien osakkeenomistajien nimeämistä jäsenistä.

OP Varainhoidon salkunhoitajat tapaavat muita sijoittajia esimerkiksi yhtiöiden pääomamarkkinapäivissä ja ESG-asiantuntijat käyvät keskustelua eri kotimaisten ja globaalien vastuullisen sijoittamisen

sidosryhmien kuten esimerkiksi palveluntarjoajien, kansallisten sekä kansainvälisten vastuullisen sijoittamisen forumien kanssa sekä osallistuvat julkiseen keskusteluun vastuullisuuden saralla.

3 Vaikuttamiseen liittyvien eturistiriitojen tunnistaminen, ehkäiseminen ja estäminen

---

OP Ryhmään kuuluvat yhteisöt noudattavat ryhmätasoisista toimintaohjetta eturistiriitojen torjumiseksi ja ehkäisemiseksi. Lisäksi OP-Rahastoyhtiölle laaditaan oma eturistiriitapolitiikka. Eturistiriitojen hallintaa ja estämistä koskevaa ohjeistusta noudatetaan omistajaohjauksen vaikuttamisessa ja osallistuttaessa yhtiökokouksiin. Mikäli eturistiriitatilannetta ei voida ohjeistuksen toimenpiteillä estää ja hallita, käsitellään eturistiriitatilanteet OP-Rahastoyhtiö Oy:n hallituksessa, joka päättää toimintatavat yksittäistapauksissa.

Eturistiriitojen välttämiseksi OP-Rahastoyhtiö Oy:n johto eikä asiantuntijat eivät osallistu pörssilistattujen sijoituskohteiden hallitustyöskentelyyn. Osallistuminen osakkeenomistajien nimitystoimikuntiin on kuitenkin mahdollista. Osallistumisesta nimitystoimikuntiin päätetään OP-Rahastoyhtiön hallituksessa.

4 Omistajaohjauksen periaatteiden julkistaminen ja vuosittainen raportointi toteutumisesta

---

OP-Rahastoyhtiö Oy julkistaa omistajaohjauksen tavoitteet OP-rahastojen rahastoesitteessä, joka julkaistaan OP Ryhmän verkkosivuilla.

OP-Rahastoyhtiö Oy tiedottaa lisäksi OP-rahastojen puolivuotis- ja vuosikertomuksessa omistajaohjauksen toteutumisesta ja siihen liittyvistä eri toimenpiteistä.